

FEMTE VECKAN »UNDER ÅRET«

MÅNDAG DEN 10 FEBRUARI

Läsning

1 Kung 8:1-7, 9-13

Salomo samlade de äldste i Israel, alla huvudmännen för stammarna, Israels barns familjehövdingar, till kung Salomo i Jerusalem för att hämta Herrens förbundsark från Davids stad, det är Sion. Så samlade sig då till kung Salomo alla Israels män under högtiden i månaden Etanim, det är den sjunde månaden. När då alla de äldste i Israel hade kommit till platsen, lyfte prästerna upp arken. Och de hämtade Herrens ark och uppenbarelsetältet dit upp tillsammans med alla heliga föremål som fanns i tältet. Prästerna och leviterna hämtade det dit upp. Och kung Salomo stod framför arken tillsammans med Israels hela menighet, som hade samlats hos honom. Och de offrade där småboskap och fäkreatur i sådan mängd, att de inte kunde överblickas eller räknas. Och prästerna bar in Herrens förbundsark till dess plats i husets kor, i det allraheligaste, till platsen under kerubernas vingar. Ty keruberna bredde ut sina vingar över den plats där arken stod, så att arken och dess stänger upptill täcktes av keruberna. I arken fanns ingenting annat än de två stentavlor som Mose hade lagt ned i den vid Horeb, när Herren slöt förbund med Israels barn, sedan de hade dragit ut ur Egyptens land. Men när prästerna gick ut ur helgedomen, uppfyllde molnskyn Herrens hus, så att prästerna för molnskyns skull inte kunde stå där och göra tjänst. Ty Herrens härlighet uppfyllde Herrens hus. Då sade Salomo: »Herren har sagt att han vill bo i töcknet. Jag har nu byggt ett hus till boning åt dig, berett en plats där du må förbli till evig tid.«

Responsoriepsalm

Ps 132:6-10 (R. 8a)

R. Stå upp, Herre, kom till din viloplats.

Vi hörde om arken i Efrata,
vi fann den på Jaars mark.
Låt oss gå in i hans boning
låt oss tillbe vid hans fotapall. R.

Stå upp, Herre, kom till din viloplats,
du och din heliga ark.
Dina präster skall klä sig i rättfärdighet,
och dina fromma skall jubla.
Vi ber dig för din tjänare Davids skull:
Visa inte tillbaka din smorde. R.

Halleluja

Jfr Matt 4:23

V. Jesus förkunnade budskapet om riket
och botade alla slags sjukdomar bland folket.

Vid den tiden då Jesus och hans lärjungar hade farit över sjön, kom de till Gennesaret och gick i land där. Så snart de steg ur båten kände folket igen honom och skyndade ut till de sjuka i hela trakten och bar dem på deras bäddar dit där de hörde att han var. Och i alla byar och städer och gårdar som han kom till lade man de sjuka på de öppna platserna och bad honom att de åtminstone skulle få röra vid tofsen på hans mantel. Och alla som rörde vid honom blev botade.

TISDAG DEN 11 FEBRUARI**Läsning**

1 Kung 8:22–23, 27–30

Salomo trädde fram inför Herrens altare i närvaro av Israels hela församling och lyfte upp sina händer mot himmelen och sade: »Herre, Israels Gud, ingen gud är dig lik, uppe i himmelen eller nere på jorden, du som håller förbund och bevarar nåd mot dina tjänare, när de vandrar inför dig av allt sitt hjärta. Men kan då Gud verkligen bo på jorden? Himlarna och himlarnas himmel rymmer dig ju inte. Hur mycket mindre då detta hus som jag har byggt! Men vänd dig ändå till din tjänares bön och åkallan, Herre, min Gud, så att du hör på det rop och den bön som din tjänare nu uppsänder till dig och låter dina ögon natt och dag vara öppna och vända mot detta hus — den plats om vilken du har sagt: 'Mitt namn skall vara där' — så att du också hör den bön som din tjänare ber, vänd mot denna plats. Ja, hör på den åkallan som din tjänare och ditt folk Israel uppsänder, vända mot denna plats. Må du höra den och låta den komma upp till himmelen, där du bor. Och när du hör, så må du förlåta.«

Responsoriepsalm

Ps 84:3–5, 10–11 (R. 2)

R. Hur ljuvlig är inte din boning, Herre Sebaot!

Min själ längtar och trängtar efter Herrens gårdar,
min själ och min kropp jublar mot levande Gud. R.

Ty sparven har funnit ett hus
och svalan ett bo åt sig, där hon kan lägga sina ungar:
dina altaren, Herre Sebaot, min konung och min Gud. R.

Saliga de som bor i ditt hus,
de lovar dig ständigt.
Gud, se till vår sköld,
akta på din smordes ansikte. R.

Ty en dag i dina gårdar
är bättre än tusen andra,
jag vill hellre vakta dörren i min Guds hus
än vistas i de gudlösas hyddor. R.

Halleluja

Ps 119:36a, 29b

V. Vänd mitt hjärta till dina vittnesbörd, Herre,
och förunna mig din undervisning.

Evangelium

Mark 7:1-13

Vid den tiden hade fariseerna och några skrifflärda kommit från Jerusalem. De samlades kring Jesus, och de såg att några av hans lärjungar åt bröd med orena händer, det vill säga utan att tvätta sig. Fariseerna och alla andra judar håller fast vid fädernas regler och äter aldrig utan att ha tvättat sig om händerna, och när de kommer från torget, äter de inte utan att ha badat sig rena. Det finns också många andra traditioner som de håller fast vid, som att skölja bägare, kannor och kittlar. Därför frågade fariseerna och de skrifflärda honom: »Varför lever inte dina lärjungar efter fädernas regler utan äter med orena händer?» Han svarade: »Jesaja profeterade rätt om er, ni hycklare, när det står: *Detta folk ärar mig med sina läppar, men deras hjärtan är långt ifrån mig. Fåfångt dyrkar de mig, ty lärorna de lär ut är människors bud.* Ni vänder er från Guds bud för att hålla fast vid människornas regler.« Och han sade: »Det är just det rätta – att upphäva Guds bud för att låta era egna regler gälla! Mose sade: *Visa aktning för din far och din mor* och: *Den som smädar sin far eller sin mor skall dö.* Men ni påstår att om någon säger till sin far eller mor: 'Det som jag hade kunnat hjälpa dig med, det gör jag till korban' (det vill säga tempelgåva), då kan ni inte låta honom göra något för sin far eller mor. Så sätter ni Guds ord ur kraft genom de regler som ni har ärvt och för vidare. Och mycket annat sådant gör ni.«

ONSDAG DEN 12 FEBRUARI

Läsning

1 Kung 10:1-10

När drottningen av Saba fick höra ryktet om Salomo och vad han hade gjort för Herrens namn, kom hon för att sätta honom på prov med svåra frågor. Hon kom till Jerusalem med ett mycket stort följe, med kameler, som bar välluktande kryddor och guld i stor mängd, likaså ädla stenar. Och när hon kom inför Salomo, framlade hon för honom allt vad hon hade i tankarna. Men Salomo gav henne svar på alla hennes frågor. Ingenting var okänt för kungen, utan han kunde ge henne svar på allt. När nu drottningen av Saba såg all Salomos vishet, och såg huset som han hade byggt, och såg rätterna på hans bord, och såg hur hans tjänare satt där, och hur de som betjänade honom utförde sina åligganden och hur de var klädda, och vidare såg hans munskänkar, och när hon såg brännoffren som han offrade i Herrens hus, då blev hon utom sig av förundran. Och hon sade till kungen: »Sant var det tal som jag hörde i mitt land om dig och om din vishet. Jag ville inte tro vad man sade, förrän jag själv kom och med egna ögon fick se det. Men nu finner jag att det inte ens till hälften har blivit omtalat för mig. Du har långt mer vishet och rikedom, än jag genom ryktet hade hört. Lyckliga är dina män, lyckliga är dessa dina tjänare, som ständigt får stå inför dig och höra din visdom. Lovad vare Herren, din Gud, som har funnit sådant behag i dig, att han har satt dig på Israels tron! Ja, därför att Herren älskar Israel evinnerligen, därför har han satt dig till kung, för att du skall skipa lag och rätt.« Och

hon gav kungen 120 talenter guld, likaså välluktande kryddor i stor mängd, dessutom ädla stenar. En så stor mängd av välluktande kryddor, som drottningen av Saba gav åt kung Salomo, har aldrig mer blivit införd.

Responsoriepsalm

Ps 37:5-6, 30-31, 39-40 (R. 30a)

R. Den rättfärdiges mun talar visdom.

Befall din väg åt Herren,
förtrösta på honom – han skall göra det:
han skall låta din rättfärdighet gå fram som ljuset
och din rätt som middagens sken. R.

Den rättfärdiges mun talar visdom,
hans tunga säger det rätta.
Han bär sin Guds lag i sitt hjärta,
han går utan att vackla. R.

Till de rättfärdiga kommer räddning från Herren,
han är deras värn i tider av nöd.
Herren hjälper dem och befriar dem,
han befriar dem från de gudlösa och räddar dem,
ty de tar sin tillflykt till honom. R.

Halleluja

Jfr Joh 17:17

V. Helga oss genom sanningen,
ditt ord är sanning.

Evangelium

Mark 7:14-23

Vid den tiden kallade Jesus till sig folket och sade: »Hör på mig allesammans och försök att förstå. Inget av det som kommer in i människan utifrån kan göra henne oren. Bara det som kommer ut ur människan kan göra henne oren.« När han hade dragit sig undan hopen och kommit hem, frågade lärjungarna vad han hade menat med denna bild. Han svarade: »Har ni också svårt att fatta? Förstår ni inte att inget av det som kommer in i en människa utifrån kan göra henne oren? Ty det går inte in i hjärtat utan i magen och kommer sedan ut på avträdet.« Därmed förklarade han all föda ren. Men han sade: »Det som kommer ut ur människan, det gör henne oren. Ty inifrån, ur människornas hjärtan, kommer de onda tankarna, otukt, stöld, mord, äktenskapsbrott, själviskhet, ondska, bedrägeri, liderlighet, avund, förtal, högmod, förblindelse. Allt detta onda kommer inifrån och gör människan oren.«

TORSDAG DEN 13 FEBRUARI

Läsning

1 Kung 11:4-13

När Salomo blev gammal, förledde kvinnorna hans hjärta att avfalla till andra gudar, så att hans hjärta inte förblev hängivet åt Herren, hans Gud, som hans fader Davids hjärta hade varit. Så kom Salomo att följa efter Astarte, sidoniernas gudinna, och Milkom, ammoniternas styggelse. Och Salomo gjorde vad ont var i Herrens ögon och följde inte i allt efter Herren, som hans fader David hade gjort. Salomo byggde nämligen då en offerhöjd åt Kemos, moabiternas styggelse, på berget öster om Jerusalem, och likaså en åt Molok, Ammons barns styggelse. På samma sätt gjorde han för alla sina utländska kvinnor, så att de fick tända offereld och frambära offer åt sina gudar.

Och Herren blev vred på Salomo, därför att hans hjärta hade avfallit från Herren, Israels Gud, som dock två gånger hade uppenbarat sig för honom och som hade gett honom ett särskild bud angående denna sak, att han inte skulle följa efter andra gudar, ett Herrens bud som han inte hade hållit. Därför sade Herren till Salomo: »Eftersom det är så med dig, och eftersom du inte har hållit det förbund och de stadgar som jag har gett dig, skall jag rycka riket ifrån dig och ge det åt din tjänare. Men för din fader Davids skull vill jag inte göra detta i din tid. Först ur din sons hand skall jag rycka det. Dock skall jag inte rycka hela riket ifrån honom, utan en stam skall jag ge åt din son, för min tjänare Davids skull och för Jerusalems skull, som jag har utvalt.«

Responsoriepsalm

Ps 106:3-4, 35-37, 40 (R. 4)

R. Tänk på mig, Herre,
 du som besöker ditt folk med din nåd.

Saliga de som gör det rätta,
 de som alltid handlar rättfärdigt.

Tänk på mig, Herre,
 du som besöker ditt folk med din nåd,
 kom till mig och hjälp mig. R.

Våra fäder beblandade sig med hedningar
 och lärde av deras gärningar.

De tjänade deras avgudar,
 och dessa blev dem till en snara. R.

De offrade sina söner och döttrar
 till offer åt onda andar.

Då tändes Herrens vrede mot hans folk,
 hans arvedel blev honom en styggelse. R.

Halleluja

Jfr Jak 1:21

V. Ta ödmjukt vara på ordet som är nerlagt i er och som förmår rädda ert liv.

Evangelium

Mark 7:24–30

Vid den tiden begav sig Jesus bort ifrån Gennesaret och kom till trakten av Tyros, där han tog in i ett hus. Han ville inte att någon skulle få veta det men lyckades inte hålla sig undan. En kvinna, vars dotter hade en oren ande, fick höra talas om honom och kom och kastade sig för hans fötter. Hon var inte judinna utan av syriskfenikisk härkomst. Nu bad hon honom driva ut demonen ur hennes dotter. Han sade: »Låt barnen äta sig mätta först. Det är inte rätt att ta brödet från barnen och kasta det åt hundarna.« – »Nej, herre«, svarade hon, »men hundarna under bordet äter smulorna som barnen lämnar kvar.« Då sade han till henne: »För de ordens skull säger jag dig: gå hem, demonen har farit ut ur din dotter.« Och hon gick hem och fann flickan liggande på sin säng, fri från demonen.

FREDAG DEN 14 FEBRUARI

KYRILLOS OCH METHODIOS

Fest

Läsning

Apg 13:46–49

Paulus och Barnabas sade till judarna i Antiochia i Pisidien: »Det var ni som först skulle få höra Guds ord förkunnas. Men när ni nu visar det ifrån er och dömer er själva ovärdiga det eviga livet, då vänder vi oss till hedningarna. Ty så har Herren befallt oss: Jag har gjort dig till ett ljus för hedningarna, för att du skall bli till frälsning intill jordens yttersta gräns.«

När hedningarna hörde detta, blev de glada och prisade ordet om Herren. Alla som var bestämda till evigt liv kom till tro, och ordet om Herren fördes ut i hela den trakten.

Responsoriepsalm

Ps 117 (R. Mark 16:15)

R. Gå ut överallt i världen och förkunna evangeliet
eller: Halleluja.

Lova Herren, alla hedningar,
prisa honom, alla folk. R.

Ty hans nåd är väldig över oss,
och Herrens sanning varar i evighet. R.

V. Herren har sänt mig
att frambära ett glädjebud till de fattiga
och att förkunna befrielse för de fångna.

Evangelium

Luk 10:1–9

Vid den tiden utsåg Herren ytterligare sjuttio två och sände dem före sig två och två till varje stad och plats dit han själv ämnade sig. Han sade till dem: »Skörden är stor men arbetarna få. Be därför skördens herre att han sänder ut arbetare till sin skörd. Gå, jag skickar er som lamm in bland vargar. Ta inte med er några pengar, någon påse eller några sandaler, och stanna inte på er väg för att hälsa. När ni kommer in i ett hus, så säg först: Frid över detta hus. Och om där bor en fridens man, skall den frid ni kommer med bli kvar hos honom; annars skall den vända tillbaka till er. Stanna sedan i det huset och ät och drick vad som bjuds; arbetaren är värd sin lön. Flytta inte från hus till hus. Och när ni kommer till en stad där man tar emot er, ät då det som sätts fram, bota de sjuka som finns där och säg till folket: Guds rike är snart hos er.«

LÖRDAG DEN 15 FEBRUARI**Läsning**

1 Kung 12:26–32; 13:33–34

Jerobeam sade för sig själv: »Som det nu är, kan riket komma tillbaka till Davids hus. Ty om folket här får ge sig iväg och anordna slaktoffer i Herrens hus i Jerusalem, så kan folkets hjärta vända tillbaka till deras herre Rehabeam, Judas kung. Ja, då kan de dräpa mig och vända tillbaka till Rehabeam, Judas kung.«

Sedan nu kungen hade överlagt om detta, lät han göra två kalvar av guld. Därefter sade han till folket: »Nu må det vara nog med era färder upp till Jerusalem. Se, här är din Gud, Israel, han som har fört dig upp ur Egyptens land.« Och han ställde upp den ena i Betel, och den andra satte han upp i Dan. Detta blev en orsak till synd. Folket gick ända till Dan för att träda fram inför den ena av dem. Han byggde också offerhöjdshus och gjorde allehanda män ur folket till präster, sådana som inte var av Levis barn.

Och Jerobeam anordnade en högtid i åttonde månaden, på femtonde dagen i månaden, lik högtiden i Juda, och gick då upp till altaret. Så gjorde han i Betel för att offra åt de kalvar som han hade låtit göra. Och de män som han hade gjort till offerhöjdspräster lät han göra tjänst i Betel.

Dock vände Jerobeam efter detta inte om från sin onda väg utan gjorde åter allehanda män ur folket till offerhöjdspräster. Vem som hade lust till det fick av honom ta emot handfyllning för att vara offerhöjdspräst. På detta sätt blev han för Jerobeams hus en orsak till synd och en orsak till att det blev utplånat och utrotat från jorden.

Responsoriepsalm

Ps 106:6-7a, 19-22 (R. 4a)

R. Tänk på mig, Herre,
du som besöker ditt folk med din nåd.

Vi har syndat som våra fäder,
vi har gjort illa, vi har varit gudlösa.
Våra fäder i Egypten förstod inte dina under. R.

De gjorde en kalv vid Horeb
och tillbad en gjuten gudabild,
de bytte bort sin ära
mot bilden av en oxe som äter gräs. R.

De glömde Gud, sin frälsare,
som hade gjort så stora ting i Egypten,
så underbara verk i Hams land,
så fruktansvärda gärningar vid Röda havet. R.

Halleluja

Matt 4:4b

V. Människan skall inte leva bara av bröd,
utan av varje ord som utgår ur Guds mun.

Evangelium

Mark 8:1-10

Vid den tiden hade det återigen samlats mycket folk, och de hade inte något att äta. Då kallade Jesus till sig lärjungarna och sade: »Det gör mig ont om folket. Nu har de varit hos mig i tre dagar och har ingenting att äta. Om jag låter dem gå härifrån utan mat orkar de inte ta sig hem. En del är ju långväga ifrån.« Lärjungarna svarade honom: »Var skall man få tag i bröd så de blir mätta, här i ödemarken?« Han frågade: »Hur många bröd har ni?« – »Sju«, sade de. Då sade han åt folket att slå sig ner på marken. Och han tog de sju bröden, tackade Gud, bröt dem och gav dem åt lärjungarna, för att de skulle dela ut dem, och de delade ut dem åt folket. De hade också några fiskar. Han läste tackbönen över fiskarna och sade till att också de skulle delas ut. Och alla åt och blev mätta, och man samlade ihop sju korgar med överblivna bitar. Det var omkring fyra tusen människor där. Sedan skickade han hem dem. Själv steg han i båten tillsammans med lärjungarna och for till trakten av Dalmanouta.

SJÄTTE SÖNDAGEN »UNDER ÅRET« DEN 16 FEBRUARI

Första läsningen

Syr 15:15-20

Om du vill, kan du hålla buden.
Du bestämmer själv om du skall vara trogen.

Eld och vatten har han lagt framför dig:
räck ut din hand efter vilket du vill.
Framför människan ligger livet och döden,
och hon får det hon väljer.
Ty stor är Herrens vishet,
våldig är hans makt, och han ser allt.
Hans blickar följer dem som fruktar honom,
och ingen mänsklig handling undgår honom.
Han har inte befallt någon att leva gudlöst,
ingen har fått hans tillåtelse att synda.

Responsoriepsalm

Ps 119:1-2, 4-5, 17-18, 33-34 (R. 1b)

När responsoriepsalmen sjungs så används texten i Cecilia 678. När den läses används följande text:

R. Lycklig är den som följer Herrens lag.

Lycklig den vars liv är fläckfritt,
den som följer Herrens lag.
Lycklig den som lyder hans lagbud
och helhjärtat vänder sig till honom. R.

Du har gett dina befallningar,
de skall följas noga.
Om jag bara kunde stå fast i min strävan
att hålla dina stadgar! R.

Förunna din tjänare att få leva
och villigt lyda ditt ord.
Öppna mina ögon, låt mig skåda
det underbara i din lag. R.

Visa mig, Herre, dina stadgars väg,
och jag skall följa den till slutet.
Ge mig förstånd att lyda din lag,
att hålla den helt och fullt. R.

Andra läsningen

1 Kor 2:6-10

Vishet förkunnar vi för de andligt fullvuxna, men inte en vishet som hör till denna världen eller denna världens förgängliga makter. Vad vi förkunnar är Guds hemlighetsfulla vishet, som var fördold men som redan före tidens början av Gud var bestämd att leda oss till härlighet. Den kände ingen av denna världens makter till – om de hade känt till den skulle de inte ha korsfäst härlighetens herre. Vi förkunnar, som det står i skriften, *vad inget öga sett och inget öra hört* och ingen människa anat, det som Gud har berett åt dem som älskar honom. Och för oss har

Gud uppenbarat det genom Anden, ty det är Anden som utforskar allt, också djupen hos Gud.

Halleluja

Jfr Matt 11:25

V. Välsignad är du, Fader, himlens och jordens Herre, som uppenbarat himmelrikets hemligheter för dem som är som barn.

Evangelium

Matt 5:17-37

Vid den tiden sade Jesus till sina lärjungar: »Tro inte att jag har kommit för att upphäva lagen eller profeterna. Jag har inte kommit för att upphäva utan för att uppfylla. Sannerligen, innan himlen och jorden förgår skall inte en enda bokstav, inte minsta prick i lagen förgå; inte förrän allt har skett. Den som upphäver ett enda av buden, om så det allra minsta, och undervisar människorna så, han skall räknas som den minste i himmelriket. Men den som handlar och undervisar efter dem skall räknas som stor i himmelriket. Jag säger er att om inte er rättfärdighet överträffar de skriftlärdas och fariseernas, så kommer ni inte in i himmelriket.

Ni har hört att det blev sagt till fäderna: *Du skall inte dräpa*; den som dräper undgår inte sin dom. Men jag säger er: den som blir vred på sin broder undgår inte sin dom, och den som okvädar sin broder undgår inte att ställas inför rådet, och den som förbannar honom undgår inte helvetets eld. Om du bär fram din gåva till offeraltaret och där kommer ihåg att din broder har något otalt med dig, så låt din gåva ligga framför altaret och gå först och försona dig med honom; kom sedan tillbaka och bär fram din gåva. Skynda dig att komma överens med din motpart medan ni ännu är på väg, så att han inte överlämnar dig åt domaren och domaren lämnar dig åt vakten och du sätts i fängelse. Sannerligen, du slipper inte ut förrän du har betalt till sista öret.

Ni har hört att det blev sagt: *Du skall inte bryta ett äktenskap*. Men jag säger er: den som ser på en kvinna med åtrå har redan i sitt hjärta brutit hennes äktenskap. Om ditt högra öga förleder dig, så riv ut det och kasta det ifrån dig. Det är bättre för dig att en del av din kropp går förlorad än att hela kroppen kastas i helvetet. Och om din högra hand förleder dig, så hugg av den och kasta den ifrån dig. Det är bättre för dig att en del av din kropp går förlorad än att hela kroppen kommer till helvetet.

Det blev sagt: *Den som vill skilja sig från sin hustru skall ge henne ett skilsmässobrev*. Men jag säger er: den som skiljer sig från sin hustru av något annat skäl än otukt, han blir orsak till att äktenskapet kan brytas genom henne, och den som gifter sig med en frånskild kvinna bryter hennes äktenskap.

Ni har också hört att det blev sagt till fäderna: *Du skall inte svära falskt* och: *Du skall hålla vad du har svurit inför Herren*. Men jag säger er: ni skall inte svära någon ed alls. Inte vid himlen, ty den är Guds tron; inte vid jorden, ty den är pallen under hans fötter; inte vid Jerusalem, ty det är den store konungens stad. Inte heller skall du svära vid ditt huvud, ty du kan inte göra ett enda hårstrå vitt eller svart. Vad ni säger skall vara ja eller nej. Allt därutöver kommer från det onda.«

eller (kortare läsning):

Evangelium

Matt 5:20–22a, 27–28, 33–34a, 37

Vid den tiden sade Jesus till sina lärjungar: »Jag säger er att om inte er rättfärdighet överträffar de skriftlärdas och fariseernas, så kommer ni inte in i himmelriket.

Ni har hört att det blev sagt till fäderna: *Du skall inte dräpa*; den som dräper undgår inte sin dom. Men jag säger er: den som blir vred på sin broder undgår inte sin dom.

Ni har hört att det blev sagt: *Du skall inte begå äktenskapsbrott*. Men jag säger er: den som ser på en kvinna med åtrå har redan i sitt hjärta brutit hennes äktenskap.

Ni har också hört att det blev sagt till fäderna: *Du skall inte svära falskt* och: *Du skall hålla vad du har svurit inför Herren*. Men jag säger er: ni skall inte svära någon ed alls. Vad ni säger skall vara ja eller nej. Allt därutöver kommer från det onda.«